

Investeerimis- ja pensionifondide sektori IV kvartali 2021 ülevaade

Eesti avalike fondide varade maht kasvas 2021. aasta viimases kvartalis 187 miljoni euro võrra ehk 3,7%. Kui kolmandas kvartalis vähenes varade koondmaht pensionireformi mõjul koguni 19,9%, siis neljandas kvartalis teise samba väljamakseid ei tehtud, mistõttu kasvas varade maht selles segmendis 5,8% (kolmandas kvartalis –23,5%). Kõige kiiremini kasvas aga vabatahtlike pensionifondide varade maht – koguni 21,3% (kolmandas kvartalis 5,9%). Kiire kasvu taga võivad peituda enne aasta lõppu tehtud sissemaksed, et neile kehtiks tulumaksusoodustus. Kinnisvarafondide varade mahu kasv ületas samuti kolmanda kvartali tulemust, olles 7,1% (kolmandas kvartalis 3,6%). See-eest kahanes aktsiafondide varade maht 146,7 miljoni euro võrra ehk 60,7%.

Põhinäitajad

III kvartal 2021 Muutus IV kvartal 2021

Avalike fondide varade maht	5,08 mld €	?	5,266 mld €
II samba fondide osakaal	83,4%	?	85,1%
Avalike fondide osakuomanike arv (va pensionifondid)	21 813	?	18 363
Pensionifondide osakuomanike arv (II + III sammu kokku)	769 021	?	786 059
Tegutsevate avalike fondide arv	53	?	52

Kolme aktsiafondi piiriülese ühinemise järel moodustasid Eestis tegutsevad aktsiafondid avalike fondide varade kogumahust kvartali lõpus 1,8% (kolmandas kvartalis 4,8%). See-eest suurenes teiste segmentide osakaal ning aasta lõpus hõlmasid avalike fondide varade mahust kinnisvarafondid 5,6% (kolmandas kvartalis 5,5%), kohustuslikud pensionifondid 85,1% (kolmandas kvartalis 83,4%) ning vabatahtlikud pensionifondid 7,4% (kolmandas kvartalis 6,4%).

31. novembril lõppes teise samba lahkumisavalduste kolmas voor, mille käigus esitas lahkumisavalduse 23 260 inimest. Seda oli ligikaudu kaks korda rohkem kui teises voorus, kus avaldusi esitati kokku 12 215. Neljanda vooru avalduste arv oli märtsi keskpaigas veidi alla 10 000 ning jääb kuu lõpus prognoositult 12 000 ringi. Kolmanda vooru väljamaksed tehakse 2022. aasta mais.

Teise vooru väljamakseid hakati tegema 2022. aasta alguses, kuid nagu ka 2021. aasta septembri väljamaksete puhul ei ole registripidajal olnud senimaani võimalik kõiki väljamakseid teha. Kõige sagedasemad põhjused on makseasutuse konto esitamine, valed makseandmed, nagu nimi või pangakonto number ja muu taoline. Teise vooru avalduste kogumaht oli ligikaudu 93 miljonit eurot ehk vaid 7% esimese vooru mahust, mis küündis 1,34 miljardi euroni. Kolmanda vooru lahkumisavalduse maht oli ligikaudu 177,5 miljonit eurot, ent see võib tagasivõetud avalduste ning ka väärtpaperite hinnamuutuste tõttu veel muutuda.

Eestis on pensioni investeerimiskonto (PIK) avanud 6056 inimest. Teise samba sissemaksed on investeerimiskontole suunanud 4113 inimest ehk ligikaudu 68% PIKi omanikest. Kui esimeses PIKi avalduste voorus suunati PIKidele ligikaudu 47 miljonit eurot, siis teises voorus juba alla 16 miljoni euro ning kolmandas voorus on jooksvate PIKi avalduse maht vaid 3,9 miljonit eurot. Alates 2021. aasta septembrist on võimalik esitada ka vahetusavaldusi PIKist raha pensionifondidesse tagasi kandmiseks. Senimaani on sellise avalduse esitanud 140 inimest.

Viimati muudetud 21.04.2022